VANTAAN KÄRÄJÄOIKEUS **LAUSUNTO** 1 (2)
PL 194, Kielotie 21
01301 Vantaa
vantaa.ko@oikeus.fi 1.3.2017

Eduskunnan lakivaliokunta

Viite: HE 270/2016 vp
Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tuomioistuinlain
ja eräiden muiden lakien muuttamisesta
/Lausuntopyyntö 20.2.2017

VANTAAN KÄRÄJÄOIKEUDEN LAUSUNTO KÄRÄJÄOIKEUSVERKOSTON RAKENNEUUDISTUKSESTA

1. Yleistä rakenneuudistuksesta

Vantaan käräjäoikeus pitää kannatettavana hallituksen esitykseen kirjattua käräjäoikeusverkoston rakenneuudistusta. On tärkeää, että käräjäoikeudet ovat riittävän suuria yksiköitä, joissa on edellytykset laadukkaaseen lainkäyttöön ja joissa on tarvittava henkilöstö myös laajoihin ja pitkäkestoisiin riita- ja rikosasioihin ilman, että keskimääräiset käsittelyajat pitenevät.

2. Väestörakenteen muuttuminen, kasvukeskukset ja tehokkuusluvut

Hallituksen esityksen mukaan Vantaan käräjäoikeudesta, Itä-Uudenmaan käräjäoikeudesta, Tuusulan käräjäoikeudesta ja Hyvinkään käräjäoikeuden eteläisistä kunnista muodostettaisiin uusi Itä-Uudenmaan käräjäoikeus. Uuden Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden kansliat olisivat Vantaalla ja Hyvinkäällä ja istuntopaikka lisäksi Porvoossa.

Nykyisellään Vantaan käräjäoikeudessa työskentelee laamanni ja 24 käräjätuomaria. Vantaan käräjäoikeus täyttää jo nykyisellään riittävän suuren yksikön kriteerit ja on tilastollisessa vertailtaessa yksi maan tehokkaimmista käräjäoikeuksista.

Huomattavaa on, että uusi muodostettava Itä-Uudenmaan käräjäoikeus sijaitsee Uudellamaalla, jossa on arvioitu olevan suurin väestönkasvu. Vantaa, Järvenpää ja Hyvinkää ovat kasvukeskuksia. Näin myös uudesta Itä-Uudenmaan käräjäoikeudesta on tulossa ehkä kaavailtua suurempi yksikkö. Erityisen suuren yksikön muodostamisella ei sellaisenaan saavuteta tuloksellisuutta tai lyhyitä käsittelyaikoja. Väestönkasvua koskevat ennusteet ja tehokkuusnäkökohdat puoltaisivat kahden erillisen yksikön muodostamista Keski- ja Itä-Uudellemaalle yhden yksikön sijaan.

3. Toimitilat ja vaiheistaminen

On selvää, että yhtä useamman kansliapaikan sisällyttäminen käräjäoikeusyksikköön tuo lisähaasteita johtamiseen ja myös henkilöstölle. Tämäkin puoltaisi kahden erillisen käräjäoikeuden muodostamista Keski- ja Itä-Uudellemaalle.

Käräjäoikeuksien rakenneuudistusta koskevan lainsäädännön on kaavailtu tulevan voimaan 1.1.2019. Samaan aikaan ajoittuu myös Senaatti-kiinteistöjen ilmoittama Vantaan oikeustalon saneeraus. Porvoon oikeustalon vuokrasopimus on voimassa vuoteen 2020 asti. Tulevan Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden toimitilaratkaisuun vaikuttaa myös summaaristen velkomusasioiden keskittämishanke. Mikäli keskittämishanke Itä-Uudenmaan käräjäoikeuteen toteutuu, joudutaan ratkaisemaan myös sitä koskevat uudet toimitilahaasteet. Samanaikaisesti Helsingin hovioikeuspiirissä olevissa käräjäoikeuksissa taas vapautuu summaaristen asioiden käsittelyltä toimitilaa. Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden yhdistyminen tulisikin vaiheistaa tapahtuvaksi vasta sen jälkeen, kun ratkaisu summaaristen asioiden keskittämisestä on tehty ja Vantaan oikeustalon saneeraus on päättynyt huomioiden vielä Porvoon vuokrasopimus eli aikaisintaan 1.1.2020.

Summaaristen asioiden keskittämiseen liittyy myös ulosottovalitusasioiden mahdollinen keskittäminen tulevaan Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuteen. Muun muassa ulosottovalitusasioiden osalta Vantaan käräjäoikeus on jo aiemmin lausunut hanketta koskevasta arviomuistiosta.

PL 194, Kielotie 21
01301 Vantaa
vantaa.ko@oikeus.fi 1.3.2017

Eduskunnan lakivaliokunta

Viite: HE 270/2016 vp
Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tuomioistuinlain
ja eräiden muiden lakien muuttamisesta
/Lausuntopyyntö 20.2.2017